

PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT II.

I. A tanegység alapvető adatai

A kurzus kódja	OPSZGY2N
Képzések	Hittanár-nevelőtanár (nappali), Hittanár-nevelőtanár – ELTE közismereti tanárszak (nappali)
Óraszám	heti 2 óra (26 óra / félév)
Kreditérték	2 kredit
Helye a mintatantervben	3. félév
A meghirdetés gyakorisága	évente egy alkalommal, az őszi félévben
A tantárgy besorolása	kötelező
Előtanulmányi követelmény (előfeltétel)	Pályaszocializációs gyakorlat I. (OPSZGY1N)
Tantárgyfelelős	Dr. Urbán Péter (urban.peter@sapientia.hu)
Gyakorlatvezető	Dohány Edit (dohany.edit@sapientia.hu)
Gyakorlatszervező	Berki Bettina (berki.bettina@sapientia.hu)
Órarendi beosztás	Tájékozódjon a honlapon közzétett órarendből !
Értékelés	Gyakorlati jegy

II. A gyakorlatra való jelentkezés módja

- A gyakorlatra a Neptun rendszeren keresztül benyújtott kérvénnyel tudnak jelentkezni. A jelentkezés határideje **március 15.**
- A kérvény elfogadását követően, a tárgyfelvevési időszakban a kurzust fel kell venni a Neptun rendszerben.

III. A tanegység célja

A pályaszocializációs gyakorlatok célja, hogy a hallgatók tanári felkészítésük keretében szakmai tapasztalatokat gyűjtsenek az iskolában, e tapasztalatok tükrében több szempontból is képet alkossanak a tanári munkáról, valamint egyre árnyaltabb módon tudjanak reflektálni saját pályaalakulásukra, erősségeikre, fejlesztendő területeikre.

A *Pályaszocializációs gyakorlat II.* kurzus megfigyeléseinek és reflexióinak középpontjában a tanuló áll: a különböző korosztályok sajátos igényei, az iskola mint tanulási környezet (pl. berendezés, funkciók, terek, légkör), az iskola tevékenységkínálata, a kiemelt figyelmet igénylő tanulók (a különleges bánásmódot igénylő tanulók, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók) fejlesztése stb.

IV. A gyakorlat menete

1–2. óra	Szemináriumi foglalkozás a Főiskolán • A gyakorlat ismertetése • A hospitálás szempontjai • A követelmények megismerése	A szorgalmi időszak elején az órarendben megadott időpontban.
3–22. óra	Négy alkalommal iskolai gyakorlat • Alkalmanként 4 tanórán hospitálás • Alkalmanként 1 órában a hallgató egyéni beosztása szerint az intézmény, illetve a tanórán kívüli tevékenységek megismerése	A gyakorlatszervező által meghatározott időpontokban és intézményekben.

23–26. óra	Szemináriumi foglalkozások a Főiskolán • Összegzés, a prezentációk előkészítése - A tapasztalatokat összegző rövid prezentációk tartása, reflexiók	A szorgalmi időszak végén az órarendben megadott időpontban.
------------	--	---

V. A képzésen szerezhető tudás

- Ismeretek

A hallgató

- ismereteket szerez a tanulók pedagógiai megismerésének módszereiről,
- alapvető ismereteket szerez a különböző tanulási környezetben megvalósuló szocializációs folyamatokról és ezek hatékony kezelésének lehetőségeiről,
- ismereteket szerez a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságairól, az esélyteremtési lehetőségeiről; ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó fontosabb feltáró módszereket,
- ismereteket szerez a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszerekről,
- tájékozódik a szülőkkel és a pedagógiai munkát segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól, a kommunikáció és együttműködések lehetőségeiről,
- ismeri és végiggondolja a pedagógus szakma legfontosabb jogi és etikai szabályait, normáit,
- ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről,
- tájékozott a szakterületéhez és a tanári hivatásához kötődő legfontosabb információs forrásokkal, szervezetekkel kapcsolatban,
- egyre inkább tudatosítja szaktárgyának a tanulók személyiségfejlődésében betöltött szerepét, lehetőségeit.

- Készségek

A hallgató

- képes tapasztalt kollégák, mentorok segítségével a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a tantárgyában egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni,
- képes a megfigyelt pedagógiai helyzetek reflektív és mérlegelő értelmezésére, elemzésére, értékelésére,
- megfigyelései tükrében képes megfogalmazni és képviselni saját pedagógiai nézeteit,
- a pedagógiai munkában felmerülő problémákhoz képes adekvát szakirodalmat keresni, felhasználni,
- képes a saját pályaalakulási folyamatával kapcsolatos önreflexióra: a megfigyelései és a visszajelzések alapján azonosítja erősségeit és fejlesztendő területeit.

- Attitűdök

A hallgató

- egyre inkább elkötelezetté válik a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt,
- nyitott a különböző tanulási környezetekben megvalósuló szocializációs, támogató folyamatok lehetőségeinek megismerésére,
- nyitott a megismerésre, illetve a tapasztalatszerzésre, fontosnak tartja az egész életen át tartó tanulást,
- képes a mérlegelésre, az együttműködésre, a kölcsönösségre és az asszertív kommunikációra,
- elkötelezett a szakmai együttműködés mellett, képes segítséget kérni és elfogadni,
- betartja a pedagóguspálya jogi és etikai normáit.

VI. Évközi tanulmányi követelmények

A hallgatók a félév során szemináriumi foglalkozásokon és a Főiskola által megszervezett iskolai gyakorlatokon vesznek részt (ld. IV. pont). Az iskolai gyakorlatok során tanítási órákat látogatnak, megismerik az intézményt és a tanórán kívüli iskolai tevékenységeket. A tanítási órákról hospitálási naplót vezetnek. Felkészülnek a félév végi szóbeli beszámolóra.

Iskolai gyakorlatról történő hiányzás esetén a hallgató kezdeményezi az óralátogatások pótlását, ebben együttműködik a gyakorlatvezetővel és a gyakorlatsszervezővel.

VII. Az értékelés módja

A hallgató teljesítményét a gyakorlatvezető értékeli az alábbi szempontok alapján:

- **jelenlét, konstruktív részvétel a szemináriumi foglalkozásokon és az iskolai gyakorlatokon**
- **a határidőre leadott hospitálási naplók minősége**
 - a kidolgozás igényessége (változatos, releváns szempontok, kellő részletesség és mélység)
 - szakmai igényesség (az értékeléseknek és a reflexióknak az adott szinten elvárható szakmaisága, hozzámért terminológia)
 - formai igényesség, nyelvi minőség (igényes, áttekinthető felépítés, stílus, nyelvhelyesség, helyesírás)
- **a félévet záró szóbeli beszámoló (prezentáció) minősége**
 - a kidolgozás igényessége (változatos, releváns szempontok, kellő részletesség és mélység, az önreflexió minősége)
 - szakmai igényesség (az értékeléseknek és a reflexióknak az adott szinten elvárható szakmaisága, hozzámért terminológia)
 - formai igényesség, nyelvi minőség (igényes, áttekinthető felépítés, stílus, nyelvhelyesség, igényes prezentáció)

A hospitálási napló részei minden látogatott tanóra esetében

- A tanóra menetének rögzítése (idő, tanári és tanulói tevékenységek).
- Négy rövid reflektív esszé a tanóráról a választott 4 megfigyelési szempont szerint. Elsősorban a tanulóra vonatkozó szempontok közül kell választani. A rövid esszék terjedelme 400–800 leütés szóközökkel.

A félévet záró szóbeli beszámoló

- **Tartalmi elemek**
 - A gyakorlat tapasztalatainak összegző megfogalmazása
 - Kiemelkedő élmények, felismerések, nehézségek
 - Reflexió a tanultakra: Milyen új tudás birtokába került?
 - Reflexió a saját pályaalakulására (ráteremttség, hivatás alakulása, tanári kompetenciák stb.)
- **Formai követelmények**
 - A hallgató előadása, prezentáció vetítésével
 - Időkeret: 15 perc

- Az előadást rövid megbeszélés követi

VIII. Ajánlott irodalom

Czető Krisztina, Lénárd, Sándor Solymosi Katalin, Széll Krisztián (2020). Megismerni? Hogyan? Miért? A tanulók megismerését támogató módszerek pedagógusoknak.

Falus Iván (főszerk.); Szűcs Ida (szerk.) (2022). A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Szivák Judit (2014). A reflektív gondolkodás fejlesztése. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége.